

Punkt 3.

Godkendelse af status på omsætning af Udviklingsstrategien for børn, unge og familier myndighedsområdet

2016-069071

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen indstiller, at Familie- og Socialudvalget godkender

at sagsbeskrivelsen udgør myndigheds status og videre handling på den faglige omsætning af Udviklingsstrategien for børn, unge og familier

at den faglige strategi, de øvrige tiltag i indstillingen og indstilling om tilbudsviften, samtidig forventes at imødekomme de økonomiske udfordringer til budgetoverholdelse på børn og ungeområdet

Leder af CBUF Mariann Boje Jones og Familiegrubeleder Jesper Holtegaard Poulsen deltager under behandlingen af punktet.

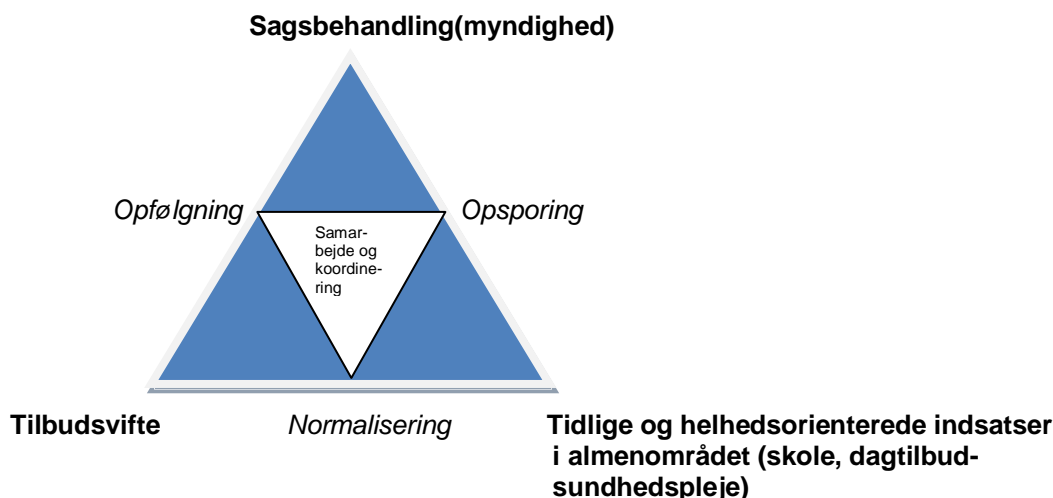
Beslutning:

Godkendt.

Sagsbeskrivelse

Udviklingsstrategien for børn, unge og familier blev i et tæt samarbejde mellem Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen vedtaget i juni 2016. Den styringsmæssige ramme for Aalborg Kommunes omstilling til tidligere og mere helhedsorienterede indsatser kan illustreres således:

Figuren illustrerer den indbyrdes afhængighed, der er mellem myndighedsarbejdet, tilbudsviften i Børne- og Familieafdelingen samt de mange tiltag Aalborg Kommune har på almen området. Et samspil Udviklingsstrategien sætter retningen for.

Denne indstilling beskriver myndigheds status og videre handling på den faglige omsætning af Udviklingsstrategien for børn, unge og familier. Elementer der samtidig forventes at imødekomme de økonomiske udfordringer myndighed har med at sikre budgetoverholdelse, og som fortsat vurderes at være de rette faglige initiativer på området. Herefter følger en indstilling med forslag til omlægning af tilbudsviften i Center for Børn, Unge og Familier. Indstillingen beskriver det udviklingsarbejde en arbejdsgruppe på tværs af myndighed og Center for Børn, Unge og Familier har beskrevet i løbet af efteråret 2016. Fokus i denne indstilling er en fleksibel og forebyggende tilbudsvifte for børn, unge og familier. Herudover pågår der p.t. et udviklingsarbejde vedrørende skole- og dagtilbudsområdet, som senere vil blive forelagt Familie- og Socialudvalget.

Økonomi

Børne- og Ungebudgettet har gennem de seneste år udviklet sig således:

Overblik 2014-2017

Mio. kr.

Korrigeret budget	2014	2015	2016	2017
Familiegrupperne/Specialgruppen	468.699	474.264	473.511	470.970
Fællesudgifter, abonnement m.v.	74.908	82.551	74.883	79.213
I alt	543.607	556.815	548.394	550.183
Forventet underskud 2016				-22.000
				528.183
Regnskab	2014	2015	2016	
Familiegrupperne/Specialgruppen	477.575	473.058	493.829	*
Fællesudgifter, abonnement m.v.	63.761	77.014	76.328	**
I alt	541.336	550.072	570.157	

* forventet regnskab

** I 2014 blev der hjemtaget moms på 6 mio., som er tilbagebetalt i 2015, hvilket påvirker fællesudgifterne i 2014 og 2015

På baggrund af aktivitetstallene i december 2016, sammenholdt med det foreløbige forbrug i regnskabsåret 2016, vil 2017, hvis man ikke gør noget, resultere i en budgetoverskrivelse på ca. 10 mio. kr.

Denne udvikling imødegås dog af den omlægning af indsætterne, der med udviklingsstrategien er igangsat i 2016. Omlægningen af indsatsen til en tidligere og mere forebyggende indsats forventes at medføre, at det samlede antal anbringelser reduceres med 5 % i både 2017 og 2018, mens andelen af netværksanbringelser øges til mindst 10 % af det samlede antal anbringelser, da netværksanbringelser er mindre indgribende i det enkelte barns liv, end andre former for anbringelser. Modsat må omlægningen forventes at medføre en stigning i antallet af forebyggende indsætser og dermed også udgifterne til disse.

Nedenstående tabel viser hvordan antallet af anbringelser forventes at udvikle sig i 2017 og 2018.

	2016	2017	2018
Institutionsanbringelser*	229	212	201
Familiepleje*	324	304	289
Netværkspleje	48	58	55
I alt	601	574	545

Foreløbige udregninger tyder dog på, at selv om det lykkedes at bringe det gennemsnitlige samlede antal anbringelser ned med 5 % i 2017, vil det ikke være tilstrækkeligt ift. at indhente merforbruget for 2016. Forventningen er dog, at det kan lade sig gøre - og at budgettet dermed samlet set balancerer - i 2018.

I forhold til opfølgning på disse tiltag er forvaltningen i gang med, at opstille måltal, for de enkelte familiegrouppers foranstaltninger måned for måned med henblik på lokal opfølgning. Tillige er man langt i udregningen af valide gennemsnitspriser på anbringelsesområdet som kan bruges til at måle, om området bevæger sig ned af indsatsstrappen.

Der er i sidste halvår af 2016 konstateret en konstant nedadgående tendens i antallet af anbringelser. Det viser, at der sker lokal omsætning af strategien, i fht at arbejde forebyggende og løbende følge op på, om en foranstaltning kan rykkes ned ad indsatsstrappen.

Handleplan fra september

Socialafdelingen orienterede på Familie- og Socialudvalget den 23.09.16 om den straks-handleplan afdelingen havde iværksat for at imødegå det forventede overforbrug i 2016. Handleplanen indeholdt følgende elementer:

- 1) Centralt Visitationsudvalg
- 2) Lokale faglige samråd og fokus på faglig oprustning af rådgivere
- 3) Lokale handleplaner revideres
- 4) Øget brug af netværksfamiliepleje. Forskning og erfaring viser, at netværksanbringelse er mindre indgribende over for barnet/den unge og effekterne af netværksanbringelse er bedre end traditionelle institutionsanbringelser eller familiepleje. Hertil kommer at netværkspleje er billigere end andre former for anbringelser. Det forventes at netværksfamiliepleje udgør mindst 10% af hver gruppes anbringelser med virkning i løbet af 2017
- 5) Udviklingsstrategiens fokus på tidlig og forebyggende indsats forventes at medføre en nedgang i antallet af anbringelser på 5% for hver gruppe med virkning i løbet af 2017 og yderligere 5% i 2018.
- 6) Tæt opfølgning
- 7) Drøftelse med udfører samt normalområdet mhp. hurtigere omsætning af Udviklingsstrategien, idet arbejdet med "sagerne i nærmiljøet" stiller store krav til normalinstitutioner/specialinstitutioner i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen.
- 8) Fælles plan for omsætning/effekt af de (evt.) besluttede takstnedsættelser mhp. at sikre forventningsafstemning parterne imellem og over for borgere/personale.

Alle elementerne er iværksat dog er tiltagene i forhold til punkt 7 først p.t. i gang med at blive omsat blandt andet ved fælles temadage i januar og februar for relevante medarbejdere på tværs af de to forvaltninger. Herudover er der ligeledes igangsat et arbejde med en Udviklingsplan – ”dagtilbud for fremtiden” 2017-2019. Tilpasning af tilbudsviften i Center for Børn, Unge og familier følger som tidligere nævnt i senere indstilling, og vil herefter kræve tid til omsætning.

På myndighedsområdet er der således en strategi for udviklingsarbejdet, og der er taget de første store skridt i arbejdet med at gear organisationen til denne omlægning. Det helt afgørende arbejde, der nu i endnu højere grad skal optunes, er oversættelsen af Udviklingsstrategien til endnu mere praksisorienterede retningslinjer, der kan sikre, at strategien omsættes og budgettet overholdes.

Myndigheds fokus i 2017 og 2018

Helt konkret vil der være et skærpet fokus på at sikre fortsat omsætning af ”investeringsmodellen”.

I tråd med dette, vurderes det, at følgende initiativer igangsættes:¹

- *Hyppig opfølgning på den enkelte sag*
Myndighed vil udarbejde guidelines for hyppigere sagsopfølgning end lovgivningen foreskriver. Guidelines der skal drøftes med de mange samarbejdsparter både internt og eksternt i Aalborg Kommune, da det for disse parter også vil betyde et ekstra ressourcetræk. Der er dog allerede nu i den efterfølgende indstilling vedrørende tilbudsviften taget initiativ til en ændret opfølgning ved korttidsanbringelser til 4 uger.
En hyppig opfølgning på den enkelte sag kan være med til at sikre et bedre match mellem behov og indsats, ligesom opfølgningen også understøtter, at foranstaltninger gives tættere på barnets normale hverdag. Socialafdelingen vil sikre rette omsætning af disse elementer i praksis ved blandt andet at have et tættere samspil med leverandører og almenområdet, - både i forhold til udredning og progression.
- *Systematik og kontinuitet i myndighedssagsbehandlingen*
En systematisk tilgang til og tilrettelæggelse af hele sagsbehandlingsforløbet kan øge kvaliteten i sagsbehandlingen. Myndighed vil arbejde for at sikre, at den tilstrækkelige viden om systematikken i sagsbehandlingen er til stede hos rådgiver og faglig teamledelse. Der er således taget initiativ til opfølgning på implementering af ICS-metoden. ICS står for ”Integrated Children System” og er en systematisk socialfaglig metode, som bruges til udredning og beskrivelse af et barns og barnets families ressourcer og udfordringer. Metoden sikre systematik i sagsbehandlingen og sikrer et solidt socialfaglig grundlag at træffe afgørelser på. Herudover vil myndighed også udarbejde (samarbejds-)modeller for forældrehandleplaner med bla. voksenområdet.
- *Råd og vejledning*
En hensigtsmæssig brug og omsætning af SEL § 11 om rådgivning og vejledning til børn, unge og familier som led i det tidlige forebyggende arbejde. Opgaven er således at sikre samarbejde om § 11, som alternativ til en nuværende foranstaltning og ikke udvide kredsen af modtagere af dette tilbud.
- *Nyt koncept for Det Specialiserede Familieplejeteam*
”Det specialiserede Team” nedlægges, som selvstændigt team, og alle konsulenterne overgår til den ordinære Familiepleje. Det erstattes med muligheden for ”Task Force i plejefamilier”. Indsatsen vurderes at medføre mindre indgribende indsatser i overensstemmelse med ”indsatstrappen”, da det forventes, at flere børn og unge med denne task force kan rummes i plejefamilierne og at sammenbrud undgås og dyrere institutionsanbringelser ligeledes kan forhindres.
- *Ny honoreringsmodel og indsatsstrappe på familieplejeområdet*
Forberedelse af en ny honoreringsmodel på familieplejeområdet, som giver mulighed for en vederlagsfastsættelse, der fremmer fokus på barnets ressourcer og giver mere stabilitet omkring barnet og plejefamilien. Udvikling af en ny model, skal således sikre implementering af tankegangen bag indsatsstrappen, hvor det er målet, at barnet udvikler sig positivt i plejefamilien og dermed også har brug

¹ I tråd med Rambølls arbejde for Socialstyrelsen, juni 2016: Inspiration til omlægning af indsatsen for udsatte børn og unge – viden om tidligere og forebyggende indsatser”.

for en mindre massiv indsats af plejefamilien. Det vil sige, at plejefamiliens mål er at bringes barnet/den unge så tæt på en "normaliseret" hverdag, og forberede den unge på selvstændig overgang til voksenlivet.

- *Bedre overgange fra børne- til voksenområdet*
I samarbejde med CBUF og uddannelseshuset samarbejdes der om en bedre overgang fra børne- til voksenområdet. Der er meget lille effekt af anbringelser af unge, hvorfor der skal samarbejdes med CBUF om det nye alternativ – Ungehuset, som giver mulighed for at samarbejde om nedtrapning af indsatsen med fokus på de unges egne ressourcer og ansvar. Indsatterne skal styrke selvstændiggørelsen og begrænse behovet for efterværn eller bidrage til at sikre den gode overgang til uddannelse og/eller job.
- *Overblik over den tilgængelige tilbudsvifte*
At rådgiver har et tilstrækkeligt *overblik over den tilgængelige tilbudsvifte*. Et tiltag der er hjulpet godt på vej af det overblik Center for Børn, Unge og Familier har skabt over deres samlede tilbudsvifte visualiseret via "indsatstrappen". Jævnfør efterfølgende indstilling vedrørende tilbudsviften i Center for Børn, Unge og Familier
- *Udbrede viden til relevante private opholdssteder om indsatsstrappen*
Den Centrale Visitation skal sikre udbredelse af viden om Aalborg Kommunes Udviklingsstrategi og indsatsstrappe til de mest anvendte private opholdssteder. Myndighedsinitiativet skal sikre, at de private opholdssteder sikrer fleksibilitet i indsatterne og taksterne, og har fokus på at bringe barnet/den unge ned ad "indsatstrappen". Myndigheden skal via handleplanen for barnet/den unge sikre nedtrapning af indsatsen, hvilket forventes at reducere taksterne og/eller indsatsens varighed.
- *Videreudvikling af ledelsesinformation*
Videreudvikling af Socialafdelingens *ledelsesinformation*. Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen har udarbejdet et centralt ledelsesværktøj til brug for styring af området. Ledelsesinformationen kan opdeles på hver enkelt gruppe, og viser gruppernes samlede forebyggende tiltag samt anbringelser fordelt på "indsatstrappen". Målet er således, at der med faste intervaller gøres status på hver gruppes fordeling af de samlede indsatser på "indsatstrappen". På denne måde visualiseres den samlede fordeling af indsatserne på trappen, og dermed også hvorvidt det lykkedes grupperne at forskyde foranstaltningerne ned ad trappen og dermed bringe det enkelt barn/ung og familie tættere på en "normalisering" af hverdagen. Herudover forventes det også at medføre en reduktion i de samlede foranstaltningsudgifter/børn- og ungebudgettet. Det er naturligvis et arbejde, der har stor ledelsesmæssig fokus og vil blive anvendt som et centralt styringsværktøj fremover. Herudover samarbejder Børne- og Familieafdelingen og Socialafdelingen med Skoleforvaltningen om at udarbejde et centralt sæt af nøgletal, der tilsammen kan illustrere Aalborg Kommunes omsætning af Udviklingsstrategien for børn, unge og familie.
- *Vejledende måltal til at sikre budgetoverholdelse*
Der opstilles vejledende måltal på forebyggelses- og anbringelsesområdet, som hver gruppe skal tilstræbe at følge. Måltallene skal støtte områderne til budgetoverholdelse. Måltallene er nødvendige for faglig og økonomisk styring og prioritering i løbet af året, men er vejledende, således at skøn ikke sættes under regel. Styringen tager udgangspunkt i de gennemsnitlige omkostninger på forebyggelses- og anbringelsesområdet, og sætter i kombination med aktivitetstallene retningen og omfanget af det samlede antal forebyggelses- og anbringelsessager for hver gruppe. Måltallene skal følges løbende i hver gruppe med status og tilpasset handleplan på det månedlige ledermøde samt i den administrative økonomiopfølgingsgruppe hver måned.
- *Fokus på omsætning på myndighedsområdet*
Det vurderes, om der er behov for intern/ekstern bistand til at sikre myndigheds omsætning af Udviklingsstrategien og tidsperspektivet for dette, og om der skal udarbejdes fælles modeller for kompetenceudvikling på tværs af tilbudsvifte, myndighed og almenområdet.